

Полтавський державний аграрний університет
Навчально-науковий інститут економіки,
управління, права та інформаційних технологій
Кафедра публічного управління та адміністрування

Студентський науковий гурток «Територія науки»

ЗБІРНИК

матеріалів наукових досліджень молодих учених
кафедри публічного управління та
адміністрування

Випуск №1, квітень 2023 р.

Полтава - 2023

Територія науки: Збірник матеріалів наукових досліджень молодих учених [кафедри публічного управління та адміністрування] Полтавського державного аграрного університету. Випуск 1. Квітень 2023 р. Полтава, ННІ ЕУПІТ, 2023. 48 с.

Видається з жовтня 2018 року

Виходить щорічно

Відповідальна за випуск: Шупта І.М. – доцент, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри публічного управління та адміністрування

Редакційний колектив не завжди поділяє думку авторів.

У збірнику максимально точно відображається орфографія та пунктуація, запропонована молодими вченими.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

©ПДАУ 2023 рік

ЗМІСТ

<i>Черепанов В.В., Онбши А.Л.</i> Використання інноваційних технологій професійного навчання державних службовців	4
<i>Гуцько М.О.</i> Досвід зарубіжних країн реалізації інноваційного лідерства в органах публічної влади	6
<i>Калініченко С.Л., Коротич Є.В.</i> Моделі розвитку стратегій електронного урядування органів публічного управління	7
<i>Діденко І.В.</i> Зарубіжний досвід управління освітою на місцевому рівні ..	9
<i>Єгоров І.В.</i> Використання електронних сервісів у діяльності органів місцевого самоврядування	10
<i>Козинська Р.Ю.</i> Етичний аспект іміджу державного службовця	14
<i>Шумик Н.В.</i> Формування комунікаційної стратегії як пріоритетне завдання закладу охорони здоров'я	16
<i>Кірікеєва Ж.В.</i> Концептуальні засади інформаційного забезпечення управління закладом освіти	19
<i>Медведев М.В.</i> Сучасний стан впровадження інвестиційних проектів в межах державно-приватного партнерства	21
<i>П'ятибрат Р.С., Сакало О.І.</i> Визначення економічного ефекту від трудових міграційних переміщень	22
<i>Левченко А.Ю.</i> Місцевий туризм як креативна індустрія	24
<i>Глуценко І.М., Журов Т.О.</i> Дослідження взаємодії органів державної влади та громадянського суспільства в інформаційному просторі	27
<i>Глухенький В.В., Мокляк О.Г.</i> Застосування інтернет-медіа як інструменту впливу на масову свідомість	30
<i>Молодецький М.В., Бугаєць М.М.</i> Реалізація принципу гендерної рівності на етапі підбору персоналу організації	32
<i>Мамшиєва А.Е.</i> Простір сучасної бібліотеки – фокус-зони	33
<i>Масюк Ю.М.</i> Особливості підвищення кваліфікації посадових осіб органів місцевого самоврядування на сучасному етапі	35
<i>Саєнко О.В.</i> Фактори впливу на нормативно-правове регулювання діяльності центрів надання адміністративних послуг	37
<i>Лопушинська І.О.</i> Значення іміджу державного службовця в умовах сучасного розвитку засобів масової інформації	39
<i>Буталенко Р.Р.</i> Використання інструментів А/В-тестування в SMM	41
<i>Наточий М.О.</i> Досвід Японії щодо профілактики самогубств	44
<i>Сагаль А.О.</i> Розвиток моральної культури публічних службовців в процесі професійного навчання	46

фонди ЄС. Найбільша частина з цієї суми – освітня субвенція, яка не має прямого цільового призначення.

Список використаних джерел

1. Актуальні проблеми становлення та розвитку місцевого самоврядування в Україні : монографія / В.В. Кравченко, А.О. Янчук, В.О. Антоненко та ін. ; за ред. В.В. Кравченка, М.О. Баймуратова, О.В. Батанова. К., 2007. 864 с.

2. Estonia Overview: Key features of the Education System. URL : https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/estonia_en (дата звернення: 20.03.2023).

3. Haridussilm. URL : <https://www.haridussilm.ee/> (дата звернення: 20.03.2023).

4. Poland Overview: Key features of the Education System. URL : https://eacea.ec.europa.eu/nationalpolicies/eurydice/content/poland_en. (дата звернення: 20.03.2023).

*Єгоров І.В., здобувачка освітнього ступеня Магістр,
Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування
Науковий керівник: к.е.н., доцент Сердюк О.І.*

ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ СЕРВІСІВ У ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

З розвитком інформаційно-комунікаційних технологій з метою розширення можливостей громадян формувати державу та брати участь у державному управлінні та місцевому самоврядуванні розширюється досвід використання електронних засобів взаємодії [1].

В Україні сьогодні найбільш широко використовуваними інструментами засобами електронної демократії, як на національному, так і на місцевому рівнях, є електронні консультації, електронні опитування, електронні закупівлі, електронні звернення, бюджети участі, документообіг. Також були створені джерела для публікації відкритих наборів даних, включаючи електронні платформи, такі як «Громадянське суспільство і влада», «Розумне місто» чи «Єдина система місцевих петицій» та інші, які поєднують у собі кілька електронних засобів участі.

Проблеми розповсюдження електронних послуг в територіальних громадах України – ціна, відсутність Інтернету, парку ІТ-рішень, дороге програмне забезпечення та його обслуговування; застаріла комп'ютерна техніка; низька мотивація та/або обмежені ресурси органів місцевого самоврядування щодо розвитку електронного урядування.

На місцевому рівні можна спостерігати такі тенденції: більшість органів місцевого самоврядування не прийняли окремого документу щодо розвитку

електронної демократії, але є програми з окремими елементами стратегії впровадження електронного урядування; громадськість нічого не знає про ці програми, оскільки вона погано поінформована про законодавчі зміни, спрямовані на розширення можливостей електронної демократії, а місцеві органи влади не мають фінансової та організаційної спроможності поширювати інформацію серед громадян про нові електронні медіа; відсутність повного фінансування впровадження елементів електронної демократії; пасивність громадян у використанні доступних засобів електронної демократії; громадяни не до кінця розуміють, для чого потрібні електронні послуги; через різноманітність доступних послуг електронної демократії громадяни плутаються у їх використанні [2].

Успіх електронної демократії вимагає, перш за все, задоволення трьох основних потреб: усвідомленого розуміння важливості свого голосу та формування прямої довіри громадян до самих технологій; затвердження нормативної бази електронного урядування; прикладання ІТ-рішень для практикування засобів електронної демократії [3].

При вивченні рівня використання електронних сервісів в діяльності органів місцевого самоврядування Полтавського району Полтавської області розглянемо практику використання інструментів е-демократії, що забезпечують реалізацію таких напрямів формування місцевої політики як формування порядку денного політики, формулювання політики, затвердження політики, втілення політики, моніторинг і контроль.

Проведений моніторинг офіційних вебсайтів 25 територіальних громад Полтавського району Полтавської області (табл. 1). Зауважимо, що 10 із 25 досліджених територіальних громад були створені у 2019-2020 рр. При дослідженні рівня надання електронних послуг в територіальних громадах як факторний показник використовувалася чисельність їх населення. При групуванні територіальних громад за чисельністю населення, яка коливалася в межах 4127-638519 осіб, враховувалися рівні інтервали. До першої групи (4127-10081) віднесено 11 із двадцяти чотирьох громад (42,8 %), тобто в Полтавському районі Полтавської області є значна частка малих громад. Окремо досліджено Полтавську територіальну міську громаду, яка за чисельністю населення перевищує інші громади у 18,8 рази.

Вивчення практики використання електронних сервісів у діяльності органів місцевого самоврядування Полтавського району Полтавської області переконало в тому, що найбільше їх різновидів використовують для забезпечення моніторингу і контролю реалізації місцевої політики (10 од.) та втілення політик (7 од.). На етапах формування порядку денного політики, формування самої політики та затвердження політики в практиці місцевого самоврядування їх задіяно дуже мало. Дев'ять з зазначених в табл. 1 вісімнадцяти е-сервісів пропонуються в територіальних громадах І-ї групи, що можна пояснити великою кількістю громад в цій групі. Крім того до неї увійшли Ланівська сільська територіальна громада та Опішнянська селищна територіальна громада, що є одними з лідерів за спектром е-послуг.

Члени громад І-ої групи можуть скористатися системою електронних петицій, електронною чергою в ДНЗ, зворотним електронним зв'язком,

зверненням до посадовця, Єдиною системою електронних публічних закупівель (ProZorro). До IV групи входять лише дві громади, але середня кількість е-сервісів на одну громаду найбільша – 5, їх спектр при цьому не надто різноманітний.

Таблиця 1

Результати моніторингу наявності електронних сервісів на сайтах територіальних громад Полтавського району Полтавської області

Етапи формування та реалізації місцевої політики / електронні сервіси	Групи територіальних громад за кількістю населення, осіб					Полтавська територіальна громада міська	Всього	Частка територіальних громад з е-сервісом, %
	4127-10081	10082-15935	15936-21889	21890-27843	27844-33898			
	I	II	III	IV	V			
Кількість громад	11	4	3	2	3	1	24	х
З них створені в 2019-2020 рр.	3	3	1	1	2	1	10	х
Етап 1. Формування порядку денного політики								
Система електронних петицій	9	4	3	2	3	1	22	88,0
Етап 2. Формулювання політики								
Електронний опитувальник	1	-	-	1	-	-	2	8,0
Електронні консультації	2	1	2	-	-	-	5	20,0
Етап 3. Затвердження політики								
Громадський бюджет	-	-	-	-	1	1	2	8,0
Он-лайн трансляція сесій, виконкомів	-	1	-	-	-	-	1	4,0
Етап 4. Втілення політики								
Електронна черга в ДНЗ	2	-	-	-	-	-	2	8,0
Відкритий бюджет	2	-	-	1	-	-	3	12,0
Е-черга ЦНАП	-	-	-	-	1	-	1	4,0
Е-довідник закладів	-	-	-	-	1	-	1	4,0
Карта велосипедної інфраструктури	-	-	-	-	-	1	1	4,0
Етап 5. Моніторинг і контроль								
Портал «Відкрите місто»	-	-	-	1	1	-	2	8,0
Зворотній зв'язок / звернення	10	4	3	2	3	1	23	92,0
Запит на інформацію	-	-	-	-	-	1	1	4,0
Звернення до посадовця	8	3	-	2	1	-	14	56,0
Гаряча лінія	1	-	-	-	-	-	1	4,0
Єдина система електронних публічних закупівель (ProZorro)	7	4	2	1	1	-	15	60,0
Повідомлення про корупцію	-	-	-	-	-	1	1	4,0
Е-data витрати	-	-	1	-	-	-	1	4,0
Всього е-сервісів	42	17	11	10	12	6	98	х
Кількість е-сервісів на 1 громаду	3,8	4,2	3,7	5	4	6	3,9	х

У територіальних громадах Полтавського району Полтавської області найбільш поширені такі інструменти: система зворотного зв'язку (92,0 %), система електронного звернення (88,0 %); Єдина система електронних публічних закупівель (ProZorro), (60,0 %), «Запит до посадовця» (56,0 %). П'ята частина громад району користується електронними консультаціями та 12,0 % – послугою «Відкритий бюджет». Полтавська територіальна громада міська

пропонує невеликий набір електронних послуг (6), необхідних для міста Полтави як обласного центру. Це – «Система електронних петицій», е-сервіс «Бюджет участі» Платформи електронної демократії, «Відкритий бюджет», «Зворотний зв'язок», «Запит на інформацію», «Повідомлення про корупцію», «Карта велосипедної інфраструктури».

По шість е-сервісів пропонують крім Полтавської міської територіальної громади: Ланнівська територіальна громада сільська, Котелевська територіальна громада селищна, Новосанжарська територіальна громада селищна. По п'ять – Опішнянська територіальна громада селищна та Диканьська територіальна громада. Всі інші територіальні громади Полтавського району практикують лише по чотири і менше е-сервісів.

У деяких випадках електронні послуги, заявлені на офіційних сайтах, не використовуються на рівні громади. Такий важливий інструмент, як аналітика відкритих даних, відсутній на етапі визначення порядку денного політики. Хоча електронні консультації та електронні дебати є ключовими компонентами етапу формування місцевої політики, вони недостатньо практикуються. На етапі затвердження політик недостатньо використовуються можливості низки спільних платформ, що забезпечують впровадження Бюджету участі (це Платформа «Громадський проект», Електронний сервіс «Бюджет участі», Платформа «Соціальний інспектор», «Громадський». Бюджет» Платформа електронних послуг е-демократія).

Слід зазначити, що на сучасному етапі розвитку територіальні громади Полтавського району Полтавської області переважно використовують досвід впровадження єдиного стандартного сайту для органів місцевого самоврядування. Для цього використовується Платформа «Міське самоврядування України gov.ua».

Таким чином, інструменти електронної демократії стають частиною життя все більшої кількості громадян. При цьому, важливо розглянути питання забезпечення права використання е-сервісів, як складової народовладдя, в умовах військового стану в Україні.

Список використаних джерел

1. Електронна демократія: від «а» до «я» : Методичні рекомендації щодо нормативно-правового забезпечення впровадження інструментів електронної демократії. URL: http://www.vin.gov.ua/images/doc/vin/dep-inform/Zbirka_e_demokratija.pdf (дата звернення: 20.03.2023).

2. Слобожан О. Е-демократія – новий вектор розвитку територіальних громад. URL: https://www.auc.org.ua/sites/default/files/tezy_slobozhan_e-democr.pdf (дата звернення: 20.03.2023).

3. Полупан М. О. Підґрунтя для ефективного впровадження електронних виборів та інтернет-голосування як ключових інструментів е-демократії. *Scientific collection «interconf»*. 2020. № 3(33). С. 41-49.